

Problemy wykonawstwa *Gedichte von Joseph von Eichendorff* w kontekście spójności dzieła. Próba odnalezienia zamysłu kompozytorskiego Hugona Wolfa i jego właściwej interpretacji artystycznej.

Pomimo olbrzymiego zainteresowania, jakim w Polsce cieszy się wokalna muzyka niemieckiego kręgu kulturowego, twórczość Hugona Wolfa pozostaje w dalszym ciągu w naszym kraju w cieniu wielkich nazwisk romantycznego *Liedu*. Zwłaszcza jego pierwsze, ukończone, dojrzałe dzieło - *Gedichte von Joseph von Eichendorff* nie cieszy się popularnością ani wykonawców ani też muzykologów. Brakuje nagrań fonograficznych całego dzieła, a także jego omówień muzykologicznych. Temat tej pracy powstał z potrzeby opracowania właściwej interpretacji *Gedichte von Joseph von Eichendorff*. Kluczem do odnalezienia zamysłu kompozytorskiego Hugona Wolfa było dla autora pracy zagadnienie spójności dzieła. W przedstawionej dysertacji autor starał się wykazać cechy, które spajają i które dezintegrują *Gedichte von Joseph von Eichendorff* i odpowiedzieć na pytanie czy dzieło to należy wykonywać jako cykl, czy jedynie jako zbiór niepowiązanych ze sobą pieśni. Aby jednak jak najwłaściwiej zinterpretować *Gedichte von Joseph von Eichendorff* nie wystarczy tylko zbliżyć się do poznania technicznych aspektów koncepcji słowno-muzycznej dzieła odnoszącej się do jego języka muzycznego. Chcąc zatem odnaleźć nadrzędny zamysł kompozytorski, który mógł przyświecać wszystkim pieśniom zawartym w *Gedichte von Joseph von Eichendorff* należy spojrzeć na to dzieło w jego szerszym kontekście, odnosząc się między innymi do tekstu, tematyki wierszy, techniki kompozytorskiej, ułożenia pieśni w dziele, muzycznej tradycji *Liedu* z jakiej czerpał Wolf, a także jego biografii, która niewątpliwie wpłynęła na wydźwięk dzieła.

Rozdział pierwszy otwiera się krótkim omówieniem początku niemieckiego romantyzmu oraz rozwoju *Liedu*. Następnie przedstawiona zostaje problematyka cyklu i zbioru pieśni romantycznej na przykładzie konkretnych dzieł (podrozdział 1.1. oraz 1.2.). W kolejnych podrozdziałach autor opisuje twórczość pieśniarską Wolfa (podrozdział 1.3.) oraz okoliczności powstania omawianego dzieła (podrozdział 1.4.1.) wraz z tłem historycznym (podrozdział 1.4.2.). Rozdział drugi przybliża postać i twórczość Josepha von Eichendorffa w kontekście jej muzycznego rezonansu (podrozdział 2.1.), a przede wszystkim koncentruje się na samym tekście *Gedichte von Joseph von Eichendorff* - jego proveniencji (podrozdział 2.2.1), tłumaczeniu, analizie treści wierszy i ich budowie oraz wzorcu rytmicznym (podrozdział 2.2.2). Rozdział trzeci obejmuje prezentację badań na konkretnych przykładach nutowych w kontekście koncepcji kompozytorskiej Wolfa. We wstępie

przedstawiono główne cechy twórczości pieśniarskiej omawianego twórcy. W podrozdziale 3.1. przeanalizowana została kolejno każda pieśń omawianego dzieła pod względem swojej konstrukcji muzycznej. W kolejnym podrozdziale 3.2. zbadane zostały związki muzyki ze słowem, w kontekście odzwierciedlenia rytmu i melodii wierszy Eichendorffa w tych umuzyycznieniach. Podrozdział 3.3. zawiera rozważania na temat relacji między partią głosu, a partią fortepianu, analizę zależności pomiędzy nimi oraz ich indywidualny wkład w przebieg dramaturgiczny poszczególnych pieśni i utworu jako całości, dotyka problematyki ich wzajemnego współzawodnictwa czy współistnienia. Rozdział czwarty to podsumowanie przeprowadzonych analiz i badań dotyczących *Gedichte von Joseph von Eichendorff* oraz wydarzeń z życia Wolfa w kontekście spójności dzieła. W podrozdziale 4.1. autor poszukuje wspólnego mianownika dla wszystkich pieśni lub ich grup w *Gedichte von Joseph von Eichendorff*. Analizuje on wspólne treści, problemy, zjawiska, emocje, jakie opisuje dzieło, czyli zbieżność tematyczną pieśni i ich ogólny przekaz. W podrozdziale tym podsumowane zostają badania dotyczące elementów spajających dzieło i ich wpływ na interpretację artystyczną. Odnaleźć w nim można również odpowiedź na pytanie czy kompozytor tworzył pod wpływem konkretnego zamysłu twórczego, a co za tym idzie czy można uważać *Gedichte von Joseph von Eichendorff* za cykl, czy raczej pozostać przy określeniu zbior. W podrozdziale 4.2. podane zostają wskazówki dla pianisty i śpiewaka dotyczące wykonawstwa każdej pieśni *Gedichte von Joseph von Eichendorff* w kontekście ich spójności oraz ich roli w kreowaniu ogólnego charakteru dzieła, a także w interpretowaniu poszczególnych pieśni. Pracę kończy krótkie podsumowanie i lista bibliograficzna pozycji dotyczących poruszanej problematyki.

Autor pracy odczytuje i wykonuje *Gedichte von Joseph von Eichendorff* Hugona Wolfa jako cykl, nie włączając do niego trzech ostatnich pieśni. Z czego wynika taka interpretacja? Szczegółową odpowiedź na to pytanie odnaleźć można w przedstawionej dysertacji.